

Neděle 23.5.2010 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

(svatodušní svátky)

Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu (shůry), nemůže spatřit (vidět) království Boží...Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch“. (Jan 3,3.5)

Už jste slyšeli, jak se kdysi Kohn trápil nad tím, že mu nejdou obchody? To přijde takhle Kohn k rabínovi a říká: „Rabi, potřebuji jejich radu. Nevím, jak je to možné: snažím se, od rána do večera pracuju a obchody nejdou a nejdou. A takový Roubíček, který prodává „naemlich“ stejné zboží jako já, tomu se daří jedná radost. Mohou mi to vysvětlit?“ Rabí se zamyslí a pak říká: „Kohn, myslím, že znám odpověď. Roubíčkoví se daří lépe proto, že se stará o jeden obchod. A jim se nedaří proto, že se starají o obchody dva, svůj a Roubíčkův.“ – Také bychom leckdy potřebovali takovou přímou radu, abychom se pohnuli z místa. A přitom máme toho nejlepšího učitele, jakého můžeme mít, Ježíše Krista. Poslechněme si dnes, co řekl jednou váženému a vzdělanému Nikodémovi. Třeba v tom uslyšíme radu pro sebe...

1. Nikodém a jeho otázky - touha po novém životě

Biblický Nikodém je známou, i když trochu záhadnou postavou. Je to muž, který to díky svému vzdělání a náboženské horlivosti dotáhl ve společnosti hodně daleko. Je bohatým a váženým občanem, který zasedá v židovském synedriu. Patří ke společenské honoraci, výš už vystoupat v životě snad ani nemohl. Přes tyto životní úspěchy Nikodémovi něco chybí. Možná to ani neuměl pojmenovat, možná to ani sám přesně nevěděl. Ovšem poznáme to podle toho, že přichází za Ježíšem. - Obvykle Ježíše vyhledávali nemocní, potřební a nešťastní lidé. Nikodém má všechno, co potřebuje. Důvod jeho návštěvy u Ježíše je jiný. Nikodém patří ke skupině zbožných židů, farizeů, kteří se snažili naplnit Boží zákon a tím urychlit příchod Božího království. Velice jim záleželo na tom, aby co nejlépe vystihli Boží úmysly a aby co nejvíce lidí jednalo podle Boží vůle. Přes své poctivé úsilí a snahu Nikodém nevidí, že by se jeho národ dostával k Bohu blíž. Když pozoruje Ježíše a jeho působení, když slyší, jaký má vliv na lidi, jak je přitahuje, má dojem, že právě tento kazatel z Galileje zná důležité tajemství. Zná tajemství naplněného života, po kterém on sám touží. Proto u něho hledá radu a pomoc, i když to nechce dát hned najevo. Nikodém přichází k Ježíšovi se zvláštní úctou. Na začátku rozhovoru „vysekne“ člen synedria Ježíšovi z Nazaréta poklonu. „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže učinit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním“. Dobře to Nikodém pověděl. Ovšem on nepřišel za Ježíšem kvůli tomu, aby Ho pochválil. To není ten hlavní/pravý důvod jeho návštěvy. Ježíš vidí do jeho srdce a ví, že Nikodém přichází kvůli něčemu jinému. Proto s ním mluví o tom, co je někde hluboko v jeho srdci. Bez okolků a frází slyší Nikodém od Ježíše, že k novému a naplněnému životu se může člověk dostat pouze cestou znovuzrození. Nestačí, když někdo ví o Ježíši, nestačí, když někdo s Ním sympatizuje, a nestačí, když se o Ježíše někdo zajímá. To samo o sobě člověka nikam neposune. Nový život začíná znovuzrozením. Tak zní Ježíšova odpověď Nikodémovi. Tak zní Ježíšovo pozvání Nikodémovi i každému z nás. *Kdo se nenarodí znovu, neuvidí Boží království!*

2. Ježíš a jeho odpověď – nutnost duchovní proměny

Dnes je svatodušní neděle. Nad Nikodémovým příběhem si uvědomujeme, že potřebujeme

Boží pomoc stejně jako známý učitel. Bez pomoci Ducha svatého, jeho působení a vedení se jako křesťané nikam nepohneme. S Duchem svatým se setkáváme poprvé většinou na začátku svého duchovního života. *Když se nás dotýká Boží slovo – to působí Duch svatý. Když jsme obviněni z hříchu, z neposlušnosti – to je dílo Ducha svatého. Když přijímáme vnitřní ujištění o Božím odpuštění – to je taky práce Ducha svatého. – Zdá se, že Nikodém o působení Božího Ducha moc neví. Ježíšův výrok o znovuzrození ho překvapí. Takto ještě nikdy neuvažoval! Znovu se narodit?! Kdo to kdy slyšel? Co je to za nesmysl?! Copak je možné, aby si dospělý člověk nějak zopakoval své narození?!* To opravdu nejde a tak to ani Ježíš nemyslel. Člověk se nejen nemůže stát znovu embryem, ale ani nemusí. To nové narození, o kterém Ježíš mluví, je úplně jiné, než to první. Rozumíme Nikodémovi, který se to snaží uchopit rozumem a je celý nesvůj, že se mu to nedaří. Ježíš obrazem znovuzrození přibližuje Nikodémovi *tajemství nového života*, které se vymyká našim představám a kategoriím. Boží Syn Ježíš Kristus mluví s Nikodémem o tom, jak se ze „starého“ člověka může stát člověk „nový“. - Každý z nás jsme už prožili něco z té Nikodémovy nespokojenosti a bezradnosti: *kolikrát* jsme se chtěli změnit, *kolikrát* jsme zkoušeli začít nový život, *kolikrát* jsme se chtěli zbavit své zlosti, tvrdosti či vznětlivosti! A nikdy se to nepovedlo. Na opravdovou proměnu totiž nestačíme sami. Potřebujeme k tomu Boží milost, potřebujeme Boží odpuštění a proměnu Duchem svatým, aby to k něčemu vypadalo! O takové proměně mluví Ježíš s Nikodémem. Mluví o proměně člověka plného pýchy, sobectví a vlastních představ, na člověka, který dal svůj život Bohu a začal nový život... Je to tvrdé, když člověk jako Nikodém slyší, že svým vlastním úsilím se do nebe nedopracuje, že to, co už udělal a dokázal, mu cestu k Bohu neusnadní. Novým člověkem se můžeme stát jen a jen díky Boží milosti a Božímu působení.

3. Duch svatý a jeho dílo – pokání, víra, proměna - nový/znovuzrozený člověk

Na biblickém vyprávění je zajímavé kromě jiného také to, že má otevřený konec... Nevíme, jak to Nikodém přijal a co s tím Ježíšovým pozváním udělal. Potichu mizí ze scény a Ježíšovo vyučování pokračuje. Ježíšovo slovo o znovuzrození je pro každého čtenáře a posluchače stejným pozváním jako bylo kdysi pro Nikodéma. Ta Ježíšova odpověď je součástí evangelia. Každý z nás to má vědět, že novým člověkem se nestaneme tím, co víme, co se naučíme, čeho v životě dosáhneme, ale tím, že přijdeme k Ježíši Kristu a dovolíme, aby se nás dotkl svým Duchem a svou mocí proměnil. *Znovuzrození* to je právě taková vnitřní, duchovní proměna života. *Znovuzrození* je div Boží milosti a moci. To se *Duch svatý* dotkne našeho svědomí a zneklidní nás. *Duch svatý* nás vede k pokání a k vyznávání hříchů a připravuje nás pro přijetí Božího odpuštění. Dále nám *ukazuje na Ježíše* a říká, že Boží Syn vzal na sebe naše selhání a průšvihy a zemřel za ně na kříži. Díky pomoci Ducha začínáme volat k Bohu a dostáváme do srdce víru. *Duch svatý* nás naplní a my jsme Božími dětmi. Dokud se nás takto Bůh svým Duchem nedotkne a nepromění nás v srdci a v myšlení, budeme dále „vegetovat“ po staru. Můžeme chodit do kostela, vysedáváním v lavici si prošoupat všechny kalhoty nebo šaty. Pokud nás to nepřivede ke Kristu a nepomůže ke znovuzrození, je to ztráta času. Můžeme číst Bibli a nastudovat spoustu zajímavých věcí. Bez znovuzrození, proměny našich návyků, postojů a jednání, zůstaneme možná slušnými, ale jinak nepolepšitelnými sobci a ignoranty. – Možná si tehdy Nikodém uvědomil, co Ježíš od něho čeká. Možná neměl odvahu přijmout Ježíšovo pozvání hned. Ale z dalších zmínek v NZ se zdá, že jeho noční setkání s Ježíšem nakonec zbytečné nebylo. Stal se Ježíšovým učedníkem. Každý z nás se potřebuje narodit z Boha, pokud chce vidět Boží jednání, slyšet Boží hlas a rozumět Boží vůli. Ježíš Kristus buduje svou církev z nových lidí. Už jsi prožil znovuzrození? Dnes je příležitost (B. Kaleta)